

falun.se/

Falun Framåt

Utvecklingen i Falun **2009**

Innehåll

Förord	3	Arbetsliv	11
Hållbar utveckling i Falun	4	<i>Antal jobb och pendling</i>	11
Sammanfattning	5	<i>Företagsklimat</i>	12
		<i>Ekonomiskt bistånd</i>	12
Bo och leva i Falun	6	<i>Högskolan Dalarna</i>	13
<i>Befolkning</i>	6	<i>Arbetslöshet</i>	13
<i>Flyttning</i>	7	<i>Sjukfrånvaro</i>	14
<i>Evenemang</i>	7	<i>Behöriga gymnasieskolan</i>	14
<i>Öppet landskap</i>	8		
<i>Skador</i>	8	Energi och klimat	15
<i>Kvävedioxid</i>	9	<i>Energianvändning</i>	15
<i>Motion</i>	9	<i>Elproduktion</i>	15
<i>Alkohol</i>	10	<i>Koldioxidutsläpp</i>	16
		<i>Körsträckor med bil</i>	17

Förord

Falun är en framåt kommun, det ser vi när vi blickar tillbaka på det gångna året. Vi har mycket att glädja oss åt. Allra mest glädjande är att vi har ett nytt befolkningsrekord. Under förra året ökade befolkningen med 388 personer, vilket är den bästa siffran sedan 1991. I slutet av 2009 fanns det 55 685 invånare i Falu kommun.

När det gäller nya etablering vill jag särskilt nämna Förlagssystems nya logistikcenter vid Tallen, som räddar kvar runt 70 jobb i Falun och öppnar för kanske lika många till.

Inom folkhälsoområdet är vi stolta över att Falun år 2011 får stå som värd för en internationell konferens inom området Säker och trygg kommun. Lika stolta är vi över den uppskattade Folkhälsoveckan som genomfördes för andra gången i slutet av september.

På miljösidan gläds vi över att Falun genom Falu Energi & Vatten fått en internationell utmärkelse för att vi är en av världens bästa kommuner på att erbjuda rena, hållbara energilösningar. Dessutom gläds vi över att Grycksbo paper har bytt ut sin oljepanna mot biobränsle, vilket spelar en stor roll för minskningen av Faluns koldioxidutsläpp.

Rapporten visar även på områden där utvecklingen inte är lika positiv och vi ska också vara medvetna om att den nu rådande lågkonjunkturen ännu inte fullt ut syns i fjolårets siffror.

Ett sätt att stärka Falun inför framtiden är att göra gemensam sak med våra grannkommuner. Därför har nu Falun och Borlänges besöksnäringbolag slagits samman. Vi har också ett allt närmare samarbete inom Falun-Borlängeregionen, tidigare kallad MittDalarna.

Mikael Rosén (m)
Kommunalråd

För mer information om Falu kommuns lokala målprogram:

Kommundirektör Torkel Birgersson, 023-820 40, torkel.birgersson@falun.se

Tillväxtprogrammet: Mats Reutherborg, 023-822 22, mats.reutherborg@falun.se

Miljöprogrammet: Lena Melander, 023-826 98, lena.melander@falun.se

Folkhälsoprogrammet: Angela Poroli, 023-829 07, angela.poroli@falun.se

Hållbar utveckling i Falun

”Utvecklingen i Falun 2009” ger en samlad bild av utvecklingen i kommunen när det gäller miljö, folkhälsa och tillväxt – alltså några viktiga delar av det som kallas ”Hållbar utveckling”.

Vad är hållbar utveckling?

Ett grundläggande mål för Falun är att vi ska ha en hållbar utveckling. Den vanligaste definitionen på hållbar utveckling är ”en samhällsutveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov”. Definitionen kommer från Världskommissionen för Miljö och Utveckling. Hållbar utveckling brukar delas in i tre olika typer av hållbarhet: miljö, tillväxt/ekonomi och folkhälsa.

Alla tre delarna är viktiga. Man kan säga att hållbarhet för miljön ger ramarna för vad människor och natur tål. Hållbarhet för folkhälsan innehåller mycket av det som vi kallar livskvalitet. Hållbarhet för ekonomin, eller ekonomisk tillväxt, skapar resurser för att nå många olika samhällsmål, även när det gäller hållbarhet för miljön och folkhälsan.

De tre cirkelarna i figuren överlappar varandra.

Det innebär att de förändringar som är bra sett ur alla tre perspektiv ger bäst bidrag till en samlad hållbar utveckling.

Med kunskap om var vi står idag blir det lättare att veta vad vi ska satsa på för att få en bra utveckling i framtiden.

Vilka mål har vi för utvecklingen?

I Falu kommun finns tre lokala program för hållbar utveckling. Ett **miljöprogram**¹, ett **folkhälsoprogram**² och för den ekonomiska dimensionen finns ett **tillväxtprogram**³.

Det finns inga skarpa gränser mellan programmen utan många av målen har betydelse för mer än en hållbarhetsaspekt.

I den här rapporten har urvalet av redovisade mål gjorts med syftet att få en bred belysning av utvecklingen. Tillgången till data har naturligtvis också påverkat urvalet.

Styrdokument

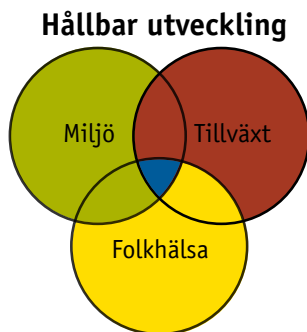
Det lokala Miljöprogrammet antogs 2007 och syftar till att följa det nationella övergripande målet att lämna över ett samhälle till

nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta. Miljömålen i programmet utgår från fem grundläggande värden; främja människors hälsa, värna den biologiska mångfalden, ta till vara kulturhistoriska värden, bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga och trygga god hushållning med naturresurser.

Samtidigt antogs ett lokalt folkhälsoprogram där det övergripande målet är att skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Folkhälsomålen berör områden som fysisk aktivitet och goda matvanor, men även områden som rör kultur, delaktighet och inflytande.

Det lokala Tillväxtprogrammet antogs 2005 och har fokus på ekonomisk tillväxt och förnyelse. Nu har ett nytt tillväxtprogram tagits fram som ska gälla från 2010. Tillväxtprogrammet syftar till att skapa fler jobb och att Falun ska vara attraktivt att leva och driva företag i.

¹ Lokalt miljöprogram för Falu kommun, ca 40 mål, antogs av kommunfullmäktige 2007-09-13. De är uppbyggda utifrån 16 nationella miljö kvalitetsmål som riksdagen antog 1999.

² Lokalt folkhälsoprogram för Falu kommun, ca 75 mål, antogs av kommunfullmäktige 2007-09-13. De är uppbyggda utifrån 11 nationella folkhälsomål som riksdagen antog 2003.

³ Lokalt tillväxtprogram för Falu kommun, ca 60 mål, antogs av kommunfullmäktige 2005-09-08. En reviderad version godkändes 2007-09-13. Ett nytt tillväxtprogram med ca 50 mål antogs av kommunfullmäktige 2010-05-20.

Sammanfattning

Bo och leva i Falun

Mest glädjande under 2009 var att vi fick en stark befolkningsökning, med nästan 400 personer. Sammantaget ligger befolkningsökningen i Falun Borlängeregionen nu på samma nivå som till exempel Karlstad och Gävle. Vi har däremot mindre ökning än landets mest expansiva regioncentrum utanför storstäderna som Linköping – Norrköping, Örebro och Västerås.

Ett annat stort glädjeämne är högskolans utveckling, där antalet studenter ökat med 35% de senaste två åren. Över 15000 studerade på högskolan 2009, varav ungefär två tredjedelar i Falun. Andelen distansstuderande ökar också kraftigt och Högskolan Dalarna är ledande när det gäller internet-baserad undervisning.

För att kunna överblicka jordbrukets omfattning i kommunen mäter vi åkerarealen. Sedan år 2000 har arealen varit relativt oförändrad. Även om vi kommer att nå det uppsatta målet under perioden, är Faluns andel åker- och betesmark för liten (cirka 4%) för att långsiktigt bibehålla ett öppet landskap och bevara värdefulla natur- och kulturmiljöer i odlingslandskapet.

Tyvär har luften i centrum, mätt som kvävedioxid, försämrats de senaste åren. Det största problemet är höga timvärden och 2009 uppmättes de högsta halterna sedan mätningarna började på 90-talet. Det är i marknivå där människor vistas som luften i tätorten kan påverka hälsan. I Falu tätort är det trafiken som är den största källan till kvävedioxid och hur höga föroreningshalterna blir är beroende på gatans utformning och trafikmängden på den aktuella gatan. Vi behöver vidta kraftfulla åtgärder för att nå målen och för att långsiktigt klara de föroreningsnivåer som enligt lagen inte får överskridas.

Hur mår faluborna?

Glädjande är att sjukfrånvaron i Falu kommun fortsätter att minska. Sedan 2004 har Falun lägst sjukfrånvaro i Dalarna och den är lägre än i riket som helhet. Kvinnor har betydligt högre ohälsotal än män, generellt sett.

Dessvärre ser vi en negativ trend när det gäller antal hushåll, som vid något tillfälle under året, fått ekonomiskt bistånd. Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd i Falun har ökat med drygt hundra det senaste året. Det är bekymmersamt då vi vet att ekonomisk stress och social otrygghet kan orsaka ohälsa och leda till ökad ojämlikhet i hälsa.

Dystert är också att andelen elever som lämnar Faluns skolor med behörighet för gymnasiet har minskat mellan 2008 och 2009. Inte någon gång under 2000-talet har så få varit behöriga till gymnasieskolan. Från att tidigare ha legat över riksgenomsnittet ligger Falun nu på ungefär samma nivå som riket.

År 2008 blev Falun återcertifierad som Säker och trygg kommun inom det internationella nätverket Safe Community. Falun har en lång tradition av skadeförebyggande arbete. En del i det arbetet är att registrera antalet inträffade skador. Här ser vi en negativ utveckling, framför allt när det gäller antalet inträffade

olycksfall bland äldre i hemmet där kvinnorna är överrepresenterade.

När det gäller motion uppger cirka 30 procent av både männen och kvinnorna att de motionerar minst tre gånger i veckan på sin fritid. Det visar landstinget Dalarnas postenkätundersökning 2009, gällande 20-64 åringars levnadsvanor. Männen har ökat sitt motionerande under 2000-talet medan kvinnorna verkar ha stabiliserat sig kring cirka 30 procent.

Arbetsliv

Finanskrisen slog hårt över hela världen under 2009 och man kunde förvänta sig att lågkonjunkturen skulle synas tydligt vid en uppföljning. Visst kan man se vissa spår, till exempel i uppgifterna om ekonomiskt bistånd. Men det stora raset har uteblivit och Falun har klarat sig relativt väl. Än har vi dock inte sett hur jobben utvecklades 2009, här släpar statistiken efter. Under 2008 ökade antalet privata jobb i Falu kommun med cirka 500, medan de offentliga jobben minskade ungefär lika mycket.

Energi och Klimat

Den sektor som använder mest energi i Falun är bostads- och servicesektorn. Här minskar offentlig verksamhet sin energianvändning, medan hushållen ligger på en oförändrad nivå och övriga tjänster ökar användningen.

Under 2009 miljömärkte Falu Energi & Vatten all fjärrvärme, el och fjärrkyla från Västermalmsverket enligt Naturskyddsföreningens Bra Miljöval. Västermalmsverket är ett kraftvärmeverk som eldas med biobränsle och ger både värme till fjärrvärmesystemet och el. Den el som produceras motsvarar hushållselen för 12 000 småhus under ett år. Av fjärrvärmens produceras även fjärrkyla.

Falu kommun har glädjande nog redan 2008 uppnått EU-målet om en minskning av växthusgaser med 20 % till 2020. Falun har minskat koldioxidutsläppen (som står för 80 % av växthusgaserna) med nästan 25 % från 1990. Men transporter bidrar inte till minskningen av växthusgaser. Körsträckorna med bil ökar mer i Falun än i både Dalarna och riket. Ökade transporter följer ofta kurvan för ökad ekonomisk tillväxt. Det som är positivt för den ekonomiska tillväxten är i det här fallet negativt inte bara för miljön utan även för folkhälsan. Biltrafiken kan förutom utsläppen av växthusgaser även förorsaka hälsoproblem genom luftföroreningar, bullerstörningar och mindre vardagsmotion.

Så här är läget

– i förhållande till några av våra utvecklingsmål

Här redovisar vi dagsläget i förhållande till ett tjugotal mål och anger vilket år målen ska uppnås. Vid de flesta mål redovisar och kommenterar vi utvecklingen de senaste åren och om det verkar sannolikt att målet nås. För varje mål anger vi inom vilken eller vilka av de tre "hållbarhetsdimensionerna" som det huvudsakligen hör hemma. Med glada, neutrala eller sura gubbar illustrerar vi hur utvecklingen i Falun ser ut inom respektive mål.

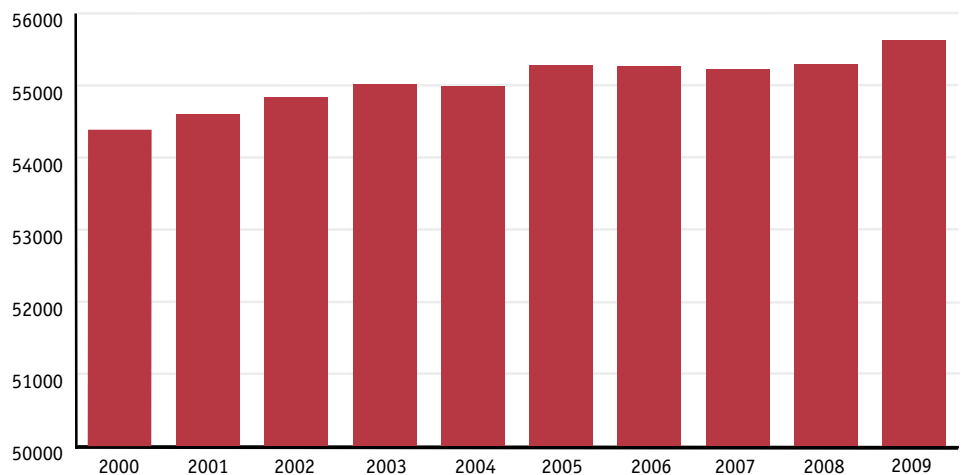
Bo och leva i Falun

Befolkning

Befolkningsutvecklingen i Falun under 2000-talet.

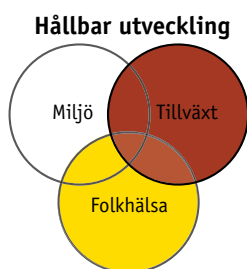
Befolkning i Falu kommun 2000-2009

Faluns folkmängd ökade under 2009 med nästan 400 personer, vilket är den största ökningen sedan 1991. Det finns nu 55 685 invånare i kommunen. *Källa SCB.*

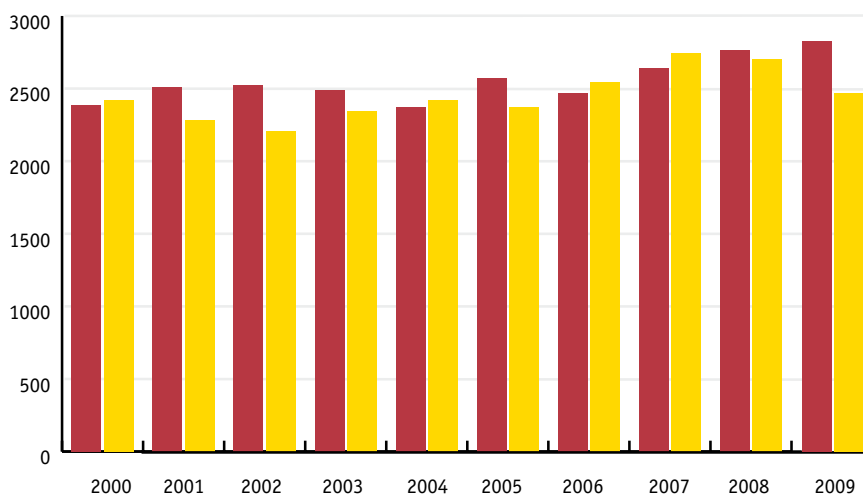

Flyttning

Mål: Falun ska varje år ha ett positivt flyttnetto, det vill säga fler ska flytta till än från kommunen.

In- och utflyttning i Falu kommun ■ In ■ Ut

Med bred marginal uppnådde Falun målet att ha ett positivt flyttnetto. Nästan 2800 personer flyttade till kommunen vilket är den högsta siffran på många år. Knappt 2500 personer flyttade från Falun under året. Huvuddelen av överskottet beror på inflyttning från utlandet.
Källa: SCB.

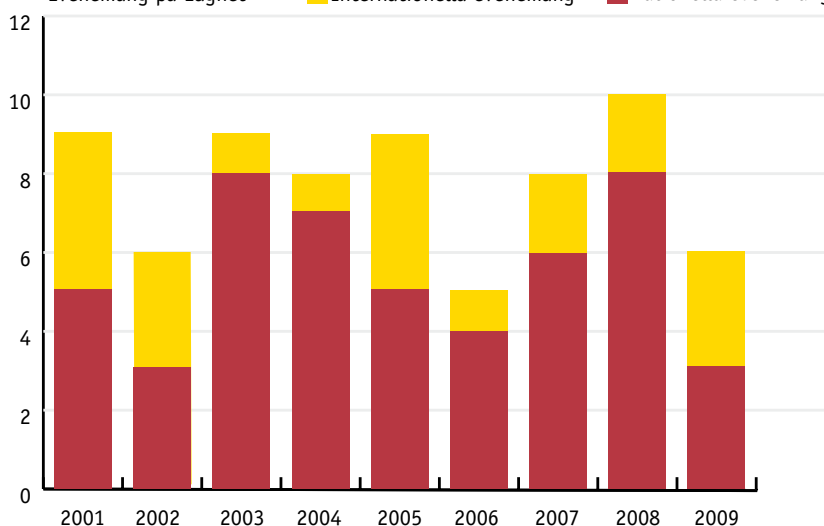

Evenemang

Mål: Nationella och internationella evenemang ska arrangeras varje år så att Lugnet, Falun och regionen uppmärksammas.

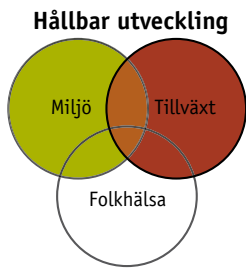
Evenemang på Lugnet ■ Internationella evenemang ■ Nationella evenemang

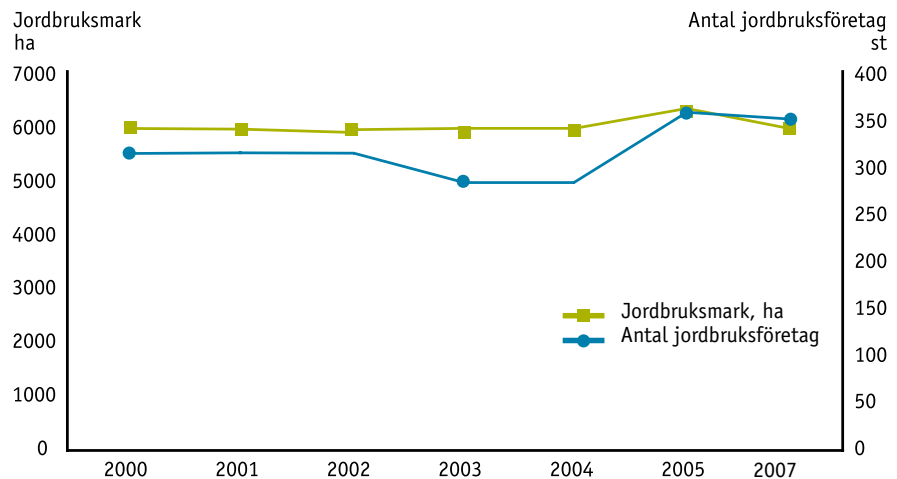
Det är stor aktivitet på Lugnet. Totalt genomförs omkring 70 evenemang per år utöver vanliga seriematcher. Under 2009 lockade evenemangen 32 000 deltagare och 85 000 åskådare. Många av evenemangen är nationella och internationella vilket gör att målet uppfylls med god marginal. *Källa: Falu Kommun, Trafik & Fritidsförvaltningen.*

Öppet landskap

Mål: I Falu kommun ska minst 90 % av de öppna och levande odlingslandskapet med dess produktions-, natur- och kulturvärden bibehållas fram till 2010.

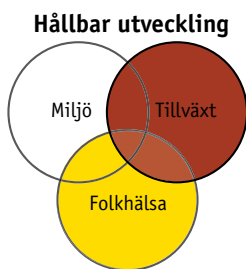

Ingångsåret för målet är 2004. 2007 (senaste året med tillgänglig statistik) minskade jordbruksmarken och antal jordbruksföretag jämfört med 2005. Förändrade stödregler påverkar statistikunderlaget vilket medför att den ökning som har skett mellan åren 2004 och 2005 inte behöver innebära att jordbruket har ändrats. Med jordbruksmark avses åkermark och betesmark. I Falu kommun är det slåtter- och betesvallen som dominerar åkermarksanvändningen. I jordbruksföretag ingår de som brukar mer än 2 ha åkermark.

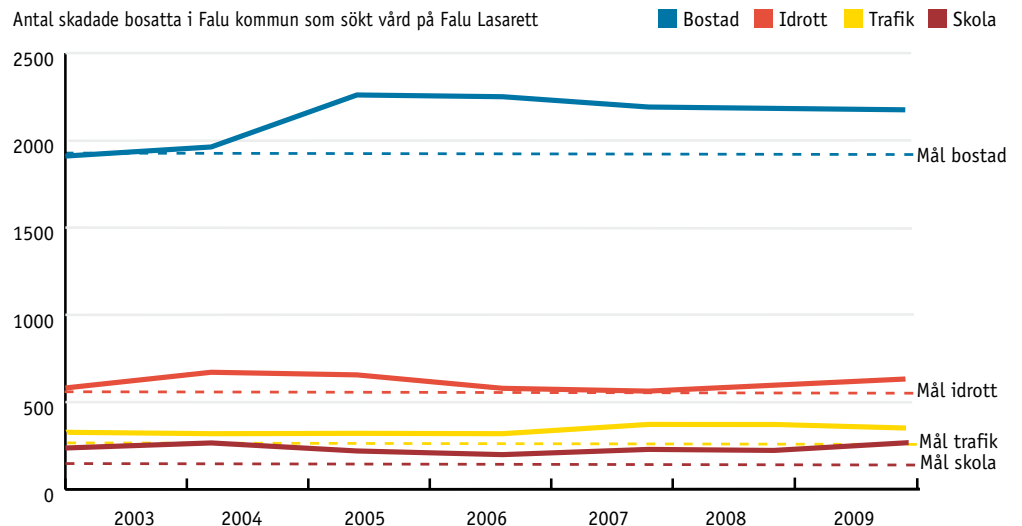
Källa: SCB.

Skador

Mål: I Falu kommun ska antalet skador och allvarlighetsgraden till följd av olyckor och våld i olika miljöer minska med minst 15 % till år 2010.

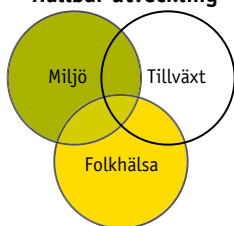
Ingångsår för målet är 2003. Totalt sett har antalet skadade ökat mellan 2003 och 2009. Under 2009 var det 4067 skadade som sökte vård på Falu Lasarett. Bostaden är den i särklass vanligaste olycksfallsmiljön, mer än hälften av alla skador inträffar där. Den mest drabbade åldersgruppen är 65 år och äldre och kvinnor är överrepresenterade. Näst mest olycksdrabbat är idrotts- och motionsaktiviteter, därefter kommer trafikolyckor och på en fjärde plats kommer skador inom skola och förskola. *Källa: Landstinget Dalarna.*

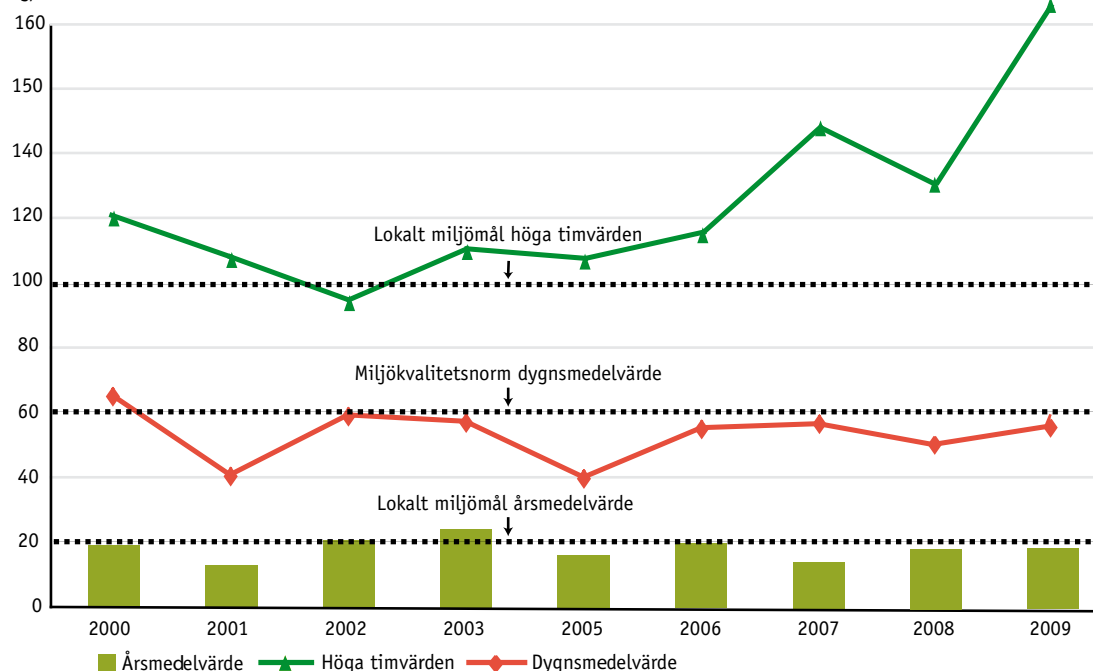
Kvävedioxid

Mål: I Falu kommun ska kvävedioxidhalterna 20 microgram/m³ som årsmedelvärde och 100 microgram/m³ som timmedelvärde i huvudsak ej överskridas efter 2010.

Hållbar utveckling

Halter av kvävedioxid i centrala Falun ug/m³

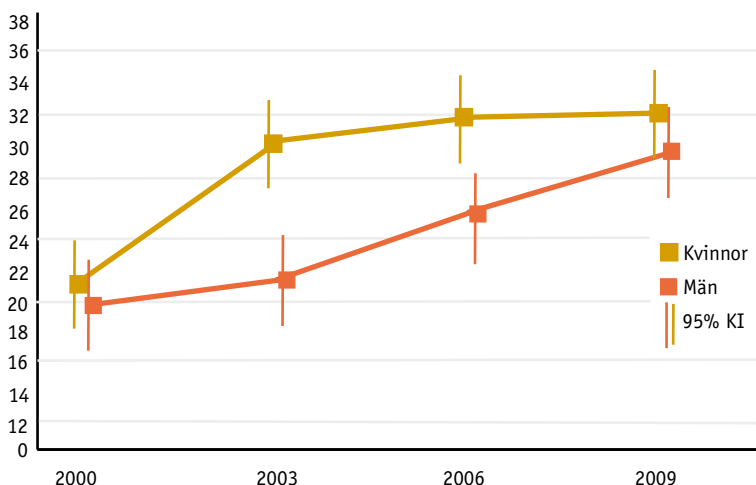
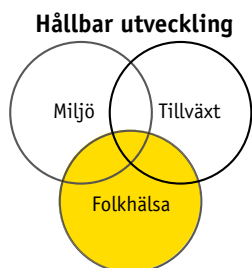
Årsmedelvärdet har ökat något de senaste två åren men ligger fortfarande under det lokala målet. Det högsta timmedelvärdet 2009 uppnåddes den 14 februari kl. 19.00. Kvävedioxidhalterna i luften beror mycket på väderförhållandena, till exempel vintertemperatur och vindförhållanden. Höga halter av kvävedioxid kan påverka människors hälsa och i Falu tätort är det trafiken som är den största källan. *Källa: Miljöförvaltningen, Falu Kommun.*

Motion

Mål: I Falu kommun ska andelen vuxna som motionerar varje vecka öka till år 2010.

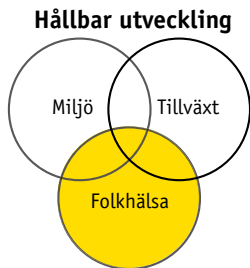
Andelen motion (%) minst 3 ggr/v bland 20-64-åringar bosatta i Falu kommun

Ingångsår för målet är 2003. Diagrammet visar andelen kvinnor och män som uppgett att de motionerar minst tre gånger i veckan på sin fritid. Kvinnor verkar ha stabiliserat sig kring cirka 30-32 procent. För män kan man se en tendens till ett ökat regelbundet motionerande under 2000-talet. Andelen motionerande män ligger nu på omkring 30 procent det vill säga på ungefär samma nivå som kvinnorna. Konfidensintervall, KI = osäkerhetsmarginaler i skattningarna. *Källa: Landstinget Dalarna.*

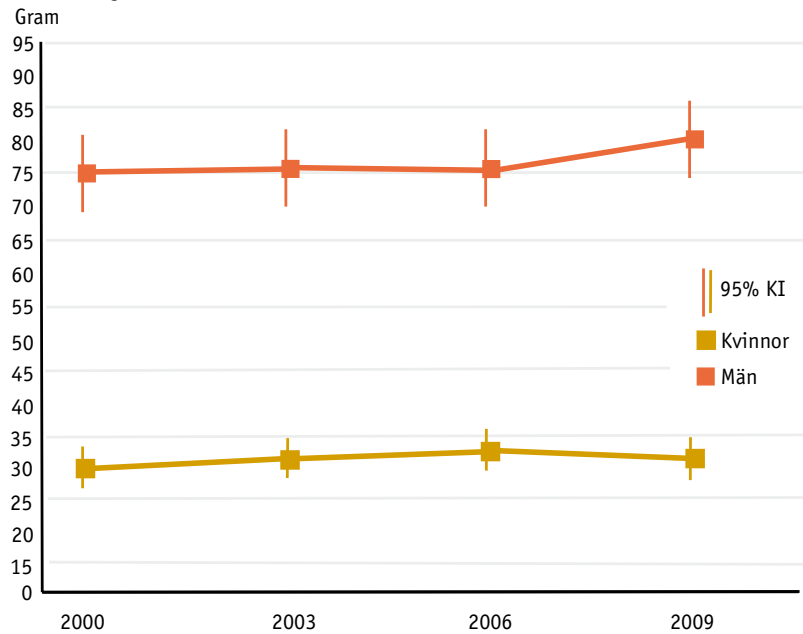

Alkohol

Mål: I Falu kommun ska totalkonsumtionen av alkohol per person minska till år 2010.

Genomsnittlig veckokonsumtion av vin, starksprit och starköl i gram alkohol bland 20-64-åringar bosatta i Falu kommun

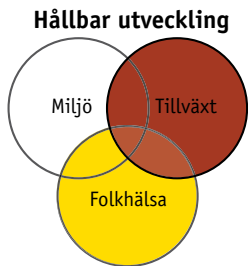

Ingångsår för målet är 2003. Under hela 2000-talet har den genomsnittliga alkoholkonsumtionen legat på ungefär 30 gram alkohol per vecka för kvinnor och på mellan 70 och 75 gram alkohol per vecka för män. 75 gram alkohol motsvarar ungefär en flaska vin. Konfidensintervall, KI = osäkerhetsmarginaler i skattningarna.

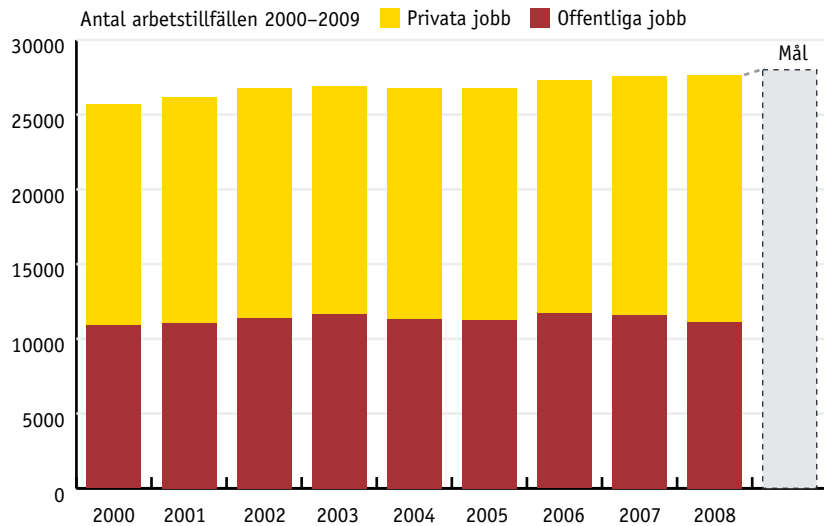
Källa: Landstinget Dalarna.

Arbetsliv

Antal jobb

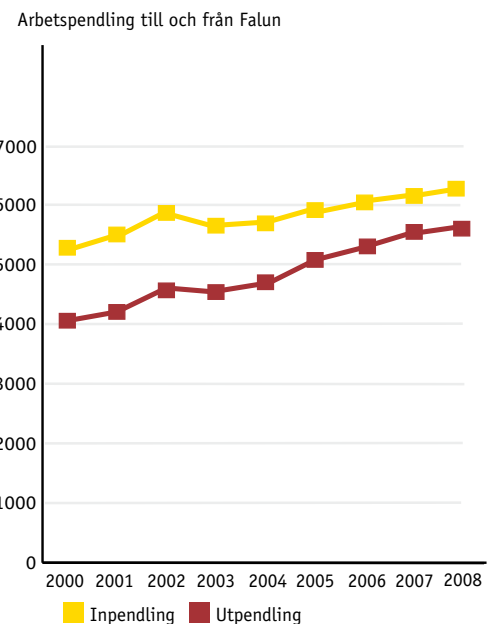
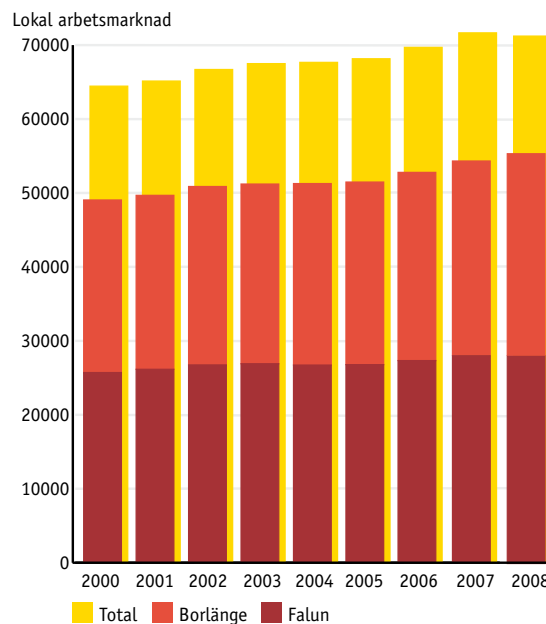

Mål: Antalet jobb i Falun kommun ska ha ökat med 1300 från år 2005 till 2009, motsvarande fem procent.

Antalet jobb inom den privata sektorn i Falun fortsätter att öka. Under 2008, det senaste året med tillgänglig statistik, tillkom ca 450 privata jobb. I den offentliga sektorn minskade antalet jobb med knappt 500. Därmed kan det bli svårt att nå målet till 2009. Faluns beroende av den offentliga sektorn minskar stadigt, idag finns 60% av jobben i privat sektor. Under 1980-talet var andelen ca 50%. *Källa: SCB.*

Arbetskraften blir allt rörligare och därför är antalet arbetsplatser inom bekvämt pendlingsavstånd viktigt för Faluns utveckling. Man brukar räkna kommunerna Falun, Borlänge, Säter, Gagnef, Leksand och Rättvik som en gemensam arbetsmarknad. Diagrammet visar utvecklingen inom detta område.

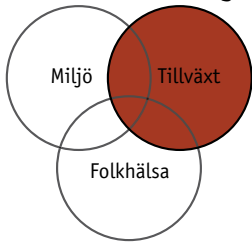

Efter flera år av stark ökning minskade Faluns lokala arbetsmarknad marginellt under 2008 vilket kan vara ett tecken på den begynnande lågkonjunkturen. Sannolikt kommer den att synas tydligare när 2009 års siffror blir klara. Trenden med ökad pendling till och från Falun fortsatte även under 2008. Var femte person som jobbar i Falun är bosatt i en annan kommun vilket tydligt visar att vi ingår i en regional arbetsmarknad. *Källa: SCB.*

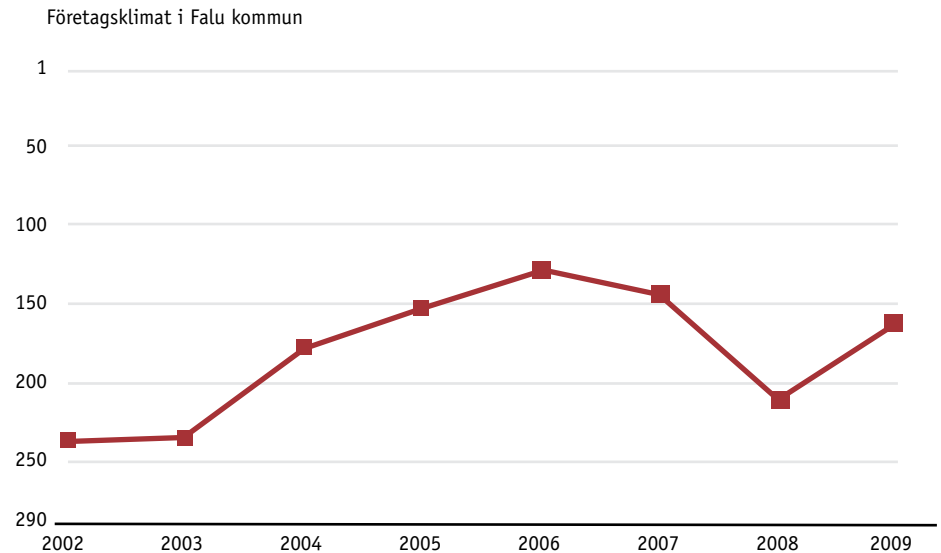

Företagsklimat

Hållbar utveckling

Mål: Företagsklimatet ska uppfattas som engagerande, öppet, flexibelt och serviceinriktat och Falun ska vara en av de 50 bästa kommunerna i Svenskt Näringslivs mätning av näringslivsklimatet senast år 2009.

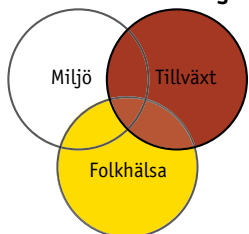

Falun återhämtade 2009 en stor del av del den svårförklarliga nedgång i ranking som inträffade föregående år. Rankingens grundas på en mätning som gjordes hösten 2008. Trots uppgången blir det svårt att nå det högt ställda målet att vara bland Sveriges 50 högst rankade kommuner i 2009 års mätning, som publiceras 2010. *Källa: Svenskt Näringsliv.*

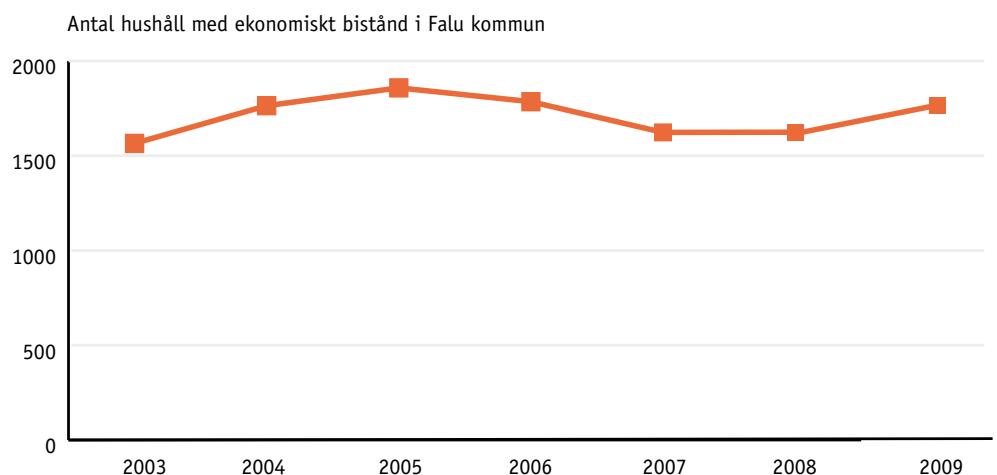

Ekonomiskt bistånd

Hållbar utveckling

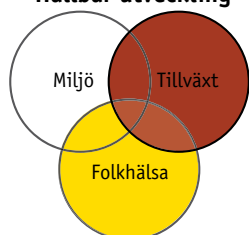
Mål: I Falu kommun ska andelen individer som behöver ekonomiskt bistånd och lever med långvarigt ekonomiskt bistånd minska till år 2010.

Ingångsåret för målet är 2003. Totalt sett har utvecklingen av antal hushåll i Falun som fått ekonomiskt bistånd varit negativ. Mellan 2008 och 2009 ökade antal hushåll med ekonomiskt bistånd med 139. *Källa: Socialförvaltningen, Falu Kommun.*

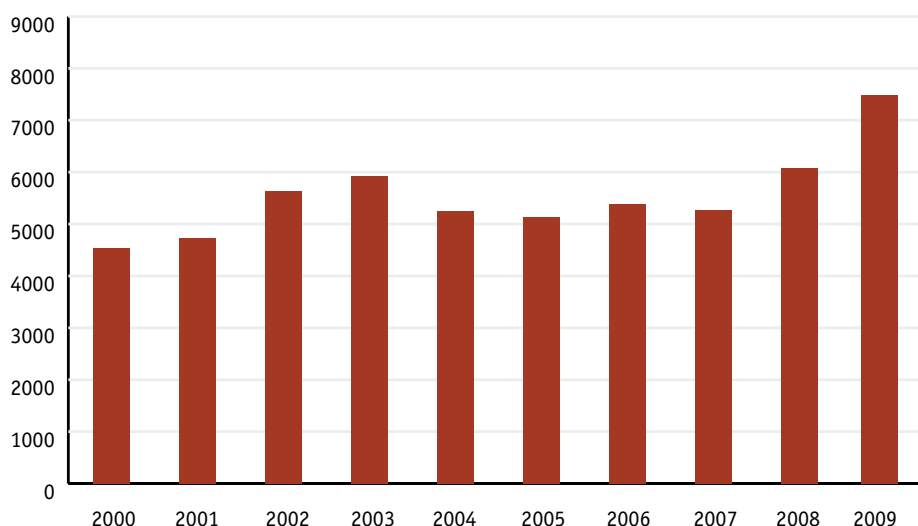

Hållbar utveckling

Mål: Utbildningen och forskningen inom Högskolan Dalarna ska stärka regionens utveckling. Företagens behov av kompetensutveckling ska kunna tillgodoses inom ramen för kommunens, Högskolan Dalarnas och privata utbildningsanordnares utbud av kompetensutvecklingsinsatser.

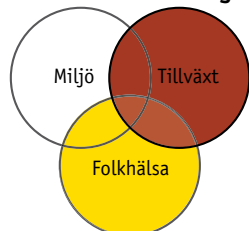
Helårsstudenter

Antalet studenter på Högskolan Dalarna har ökat kraftigt de senaste åren och 2009 fanns ca 7400 "helårsstudenter". Antalet personer som är inskrivna och studerar är mer än dubbelt så stort eftersom många studerar deltid eller endast en del av året. Ca två tredjedelarna av studenterna går utbildningar som ges i Falun. Många studerar på distans och vistas endast kortare tider eller inte alls på studieorten. *Källa: Högskolan Dalarna.*

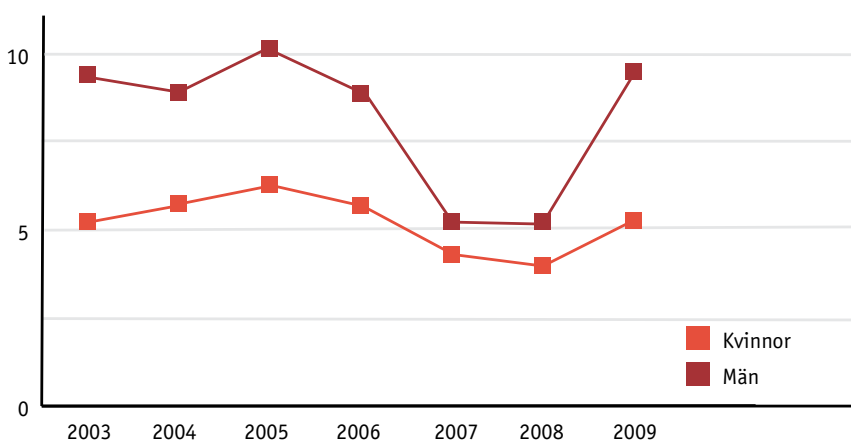

Hållbar utveckling

Mål: I Falu kommun ska andelen arbetslösa 20-24 åringar minska till år 2010.

Öppet arbetslösa 18-24 år (%) i Falu kommun

Ingångsåret för målet är 2003. Antalet arbetssökande ungdomar i åldern 18-24 år har ökat i Falun det senaste året. Det är också i den åldersgruppen som andelen arbetssökande är störst, totalt sett. Män har betydligt högre arbetslöshet än kvinnor. Jämfört med hela Sverige har Falun en större andel arbetssökande i åldersgruppen 18-24 år. *Källa: Arbetsförmedlingen.*

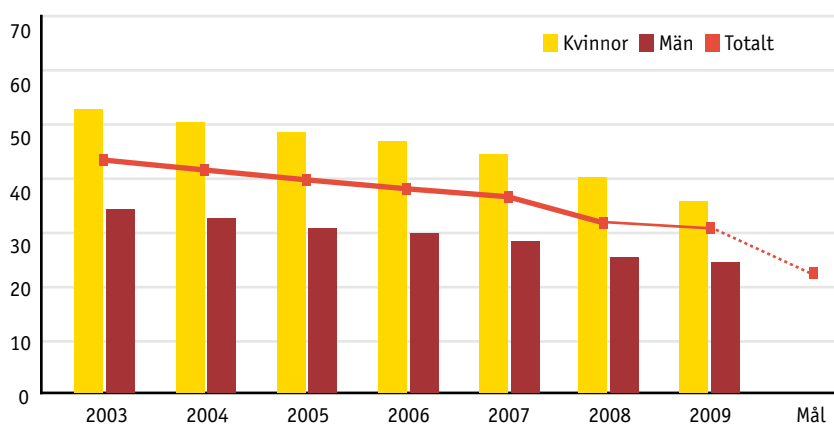

Sjukfrånvaro

Mål: I Falu kommun ska frånvaron från arbetslivet på grund av sjukskrivning minska med 50 % till år 2010.

Ohälsotal i Falu kommun
Antal dagar per person och år

Ingångsår för målet är 2003. I Falun har ohälsotalet minskat de senaste åren och är sedan 2004 det lägsta i Dalarna. Det är också lägre än i riket som helhet.

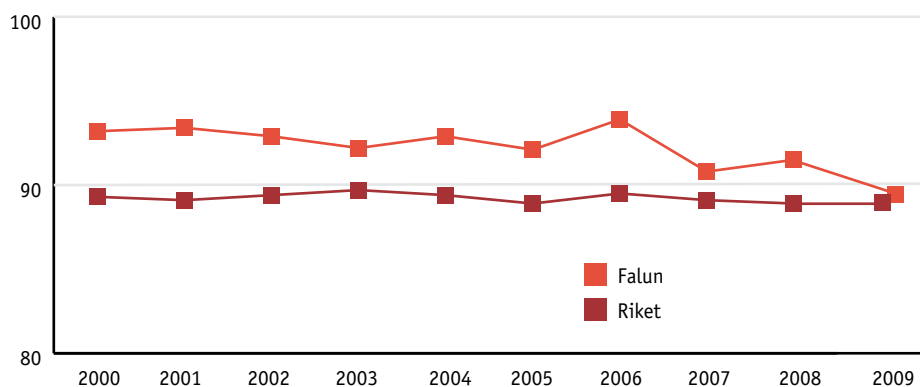
*Ohälsotalet visar antalet utbetalda nettodagar under en 12-månadersperiod med sjukpenning, rehabiliteringspenning samt sjuk- och aktivitetsersättning per person mellan 16 och 64 år.
Källa: Försäkringskassan.*

Behöriga gymnasieskolan

Behöriga till gymnasieskolan
Andel i %

Ingångsår för målet är 2003. Utvecklingen visar att Falun 2009 ligger på en lägre nivå avseende andelen behöriga till gymnasieskolan jämfört med såväl 2003 som 2008. Falun ligger något över riksgenomsnittet. En delmätning av målet är att följa upp andelen behöriga elever till gymnasieskolan. För att en elev ska vara behörig till gymnasieskolan krävs minst betyget godkänd i ämnena svenska eller svenska som andra språk, engelska och matematik.
Källa: Skolverket.

Energi och klimat

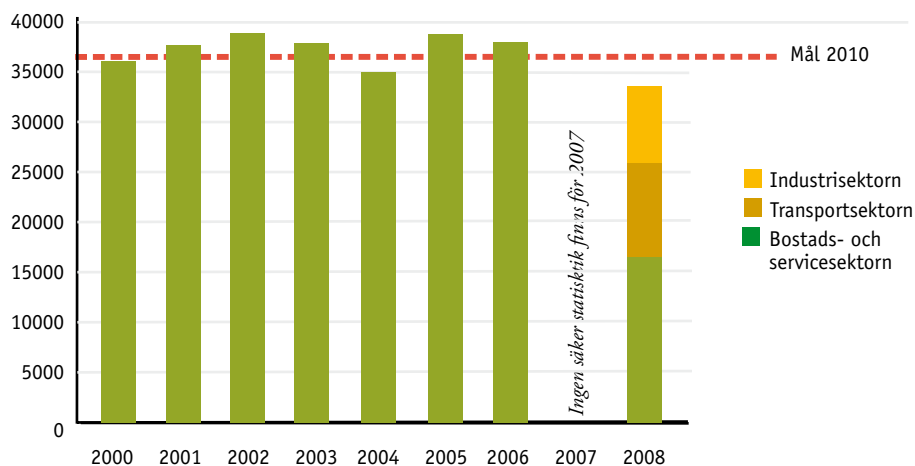

Energianvändning

Mål: I Falu kommun ska energianvändningen per invånare vara lägre år 2010 än 2000.

Total energianvändning per invånare i Falu kommun
kWh/inv

Den totala energianvändningen i Falun minskar och målet är redan uppnått. Senaste året med tillgänglig statistik är 2008 och då användes mest energi inom bostads- och servicesektorn. Industrisektorn har minskat sin användning med ca 25 % från 2000 till 2008.

Källa: SCB.

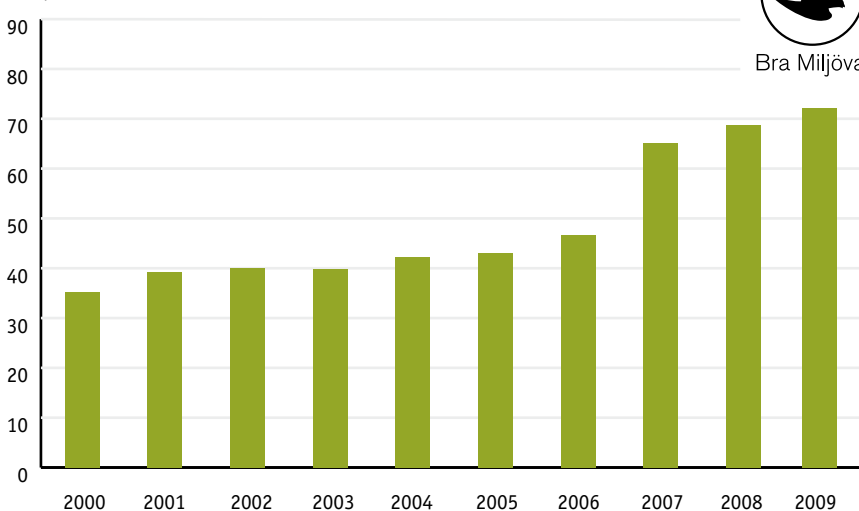
Elproduktion

Kraftvärmeverkets produktionen av fjärrvärme, fjärrkyla och el med biobränslen minskar påverkan på miljön och klimatet.

Elproduktion Västermalmsverken

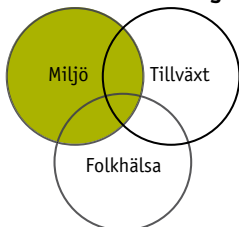
GWh/år

Västermalmsverken är Faluns kraftvärmeverk och producerar fjärrvärme, fjärrkyla och el. Elen produceras med 100 % biobränslen. Produktionen av fjärrvärme och fjärrkyla är också näst intill fossilfritt. Elproduktionen 2000-2005 är endast från första kraftvärmeverket, produktionen från 2006 inkluderar även det andra. *Källa: Falu Energi & Vatten.*

Koldioxidutsläpp

Hållbar utveckling

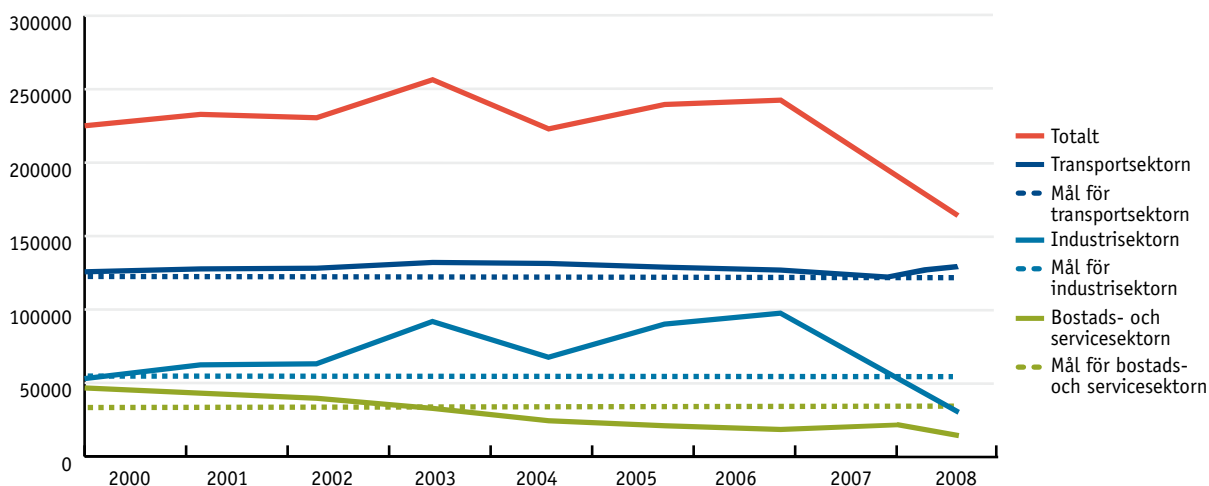

Mål: I Falu kommun ska koldioxidutsläppen från användning av fossila bränslen till år 2010 minska med:

- 30 % från uppvärmning inom bostads- och servicesektorn
- 60 % från uppvärmning i byggnader ägda av offentliga aktörer
- 2 % från drivmedel inom transportsektorn

Mål: I Falu kommun ska koldioxidutsläppen från användning av fossila bränslen från industrisektorn vara lägre år 2010 jämfört med 2000.

Koldioxidutsläpp från fossila bränslen
CO₂ton/år

Ingångsåret för målen är 2000. Senaste året med tillgänglig statistik är 2008.

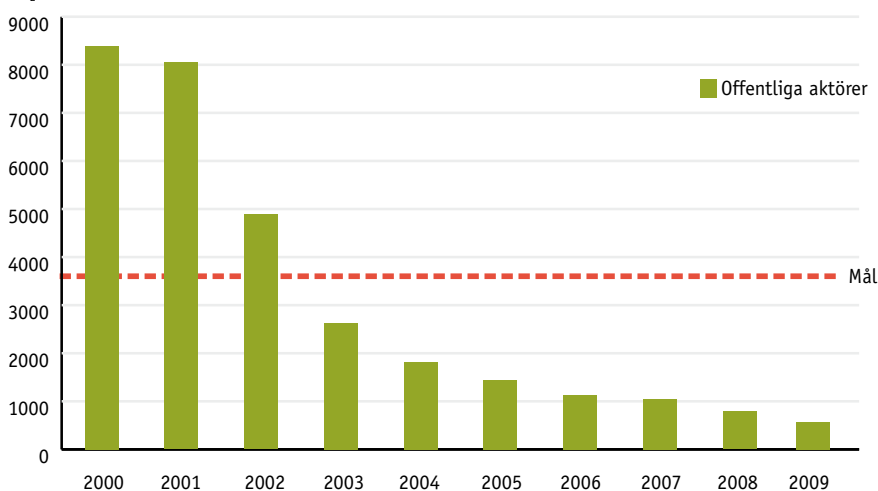

Statistiken för industrisektorn 2008 är osäker, men stämmer uppgifterna har industrin minskat koldioxidutsläppen med 50 %. Bostads- och servicesektorn fortsätter att minska sina utsläpp, mellan 2000 och 2008 med nästan 80 %.

2008 ökade transportererna sina koldioxidutsläpp igen. *Källa: SCB.*

Koldioxidutsläpp från uppvärmning i byggnader ägda av offentliga aktörer
CO₂ton/år

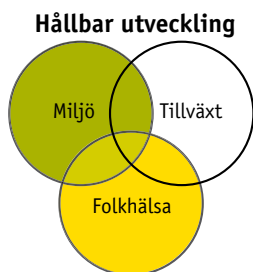

Med offentliga aktörer avses här Landstingsfastigheter, Kommunfastigheter och Kopparstaden AB. De offentliga aktörerna har minskat sina koldioxidutsläpp från uppvärmning med mer än 90 % mellan 2000 och 2009. *Källa: Landstingsfastigheter, Kommunfastigheter och Kopparstaden AB.*

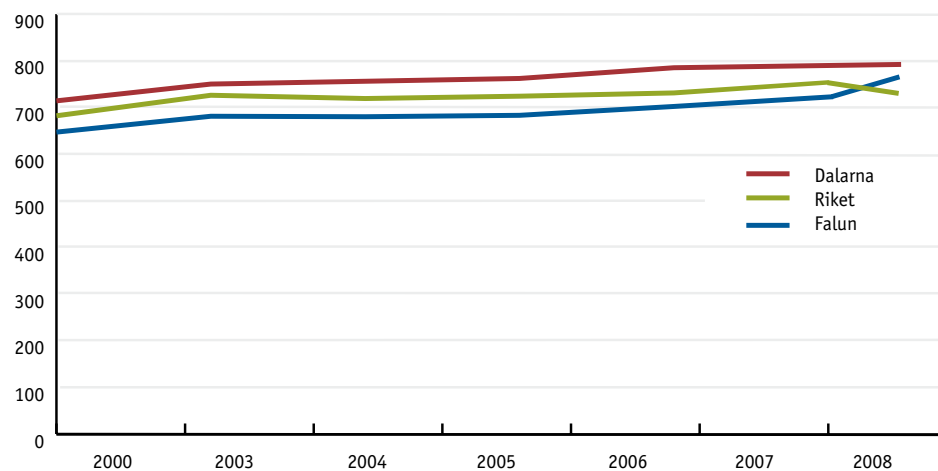

Körsträckor med bil

Biltrafiken påverkar inte bara miljön, utan även hälsan, ekonomin och säkerheten.

Körsträcka med bil per invånare
mil

2008 ökade invånarna i Falun körsträckan med 50 mil jämfört med 2007. I jämförelse med riket har Falun nu längre körsträckor men kör fortfarande kortare stäckor än Dalarna. 2008 är senaste året med tillgänglig statistik och avser den sammanlagda körsträckan för alla bilar som används någon gång under året.

Källa: Miljömålsportalen.

Läs mer på www.falun.se/falunframmat

FALU KOMMUN

791 83 Falun
023-830 00
info@falun.se
www.falun.se